

21/12/2022

QUESTION SET 3**CODE OF CIVIL PROCEDURE, 1908 AND LIMITATION ACT 1963****MCQ**

1. When a Plaintiff does not disclose a cause of action?

जेव्हा वादपत्रातून वादकारण (कॉज ऑफ अॅक्शन) दिसून येत नाही तेव्हा

a) it may be rejected

तेनामंजूर करण्यात येऊ शकते

b) it may be returned

तेपरत करता येऊ शकते

c) it may be amended

त्यात बदल करता येऊ शकते

d) it may be reconsidered

2. Suits for compensation for wrongs to person cannot be filed in a Court ---

एखाद्या व्यक्तीस त्याच्या सोबत झालेल्या अपक्रुत्यासंदर्भात नुकसानीसाठी दावा खालील पैकी कुठे दाखल करता येत नाही?

a) Where the cause of action arose

जेथे वादकारण उद्भवले

b) Where the defendant resides/ personally carries on business

जेथे प्रतिवादी राहतो किंवा स्वतः उद्योग धन्दा करतो

c) Where the defendant personally works for gain

जेथे प्रतिवादी स्वतः नफ्यासाठी कार्य करतो

d) Where the Plaintiff resides. जेथे वादी राहतो

3. Objection as to the place of suing shall be taken

दावालावण्याच्यास्थळालाआक्षेपखालीलपैकीकेव्हाघेतलागोलापाहिजे?

a) At Revisional Stage

पुनरीक्षणाच्यावेळी

b) At Appellate stage

अपीलच्यावेळी

c) Before judgment and the Decree is passed.

न्यायनिर्णयवहुकूमनामाघोषितकरण्याच्याआधी

d) At or before settlement of Issues

वादप्रश्ननिश्चितीच्यावेळीकिंवात्याआधी

4. Foreign Judgment under Sec Section 2(6) of Civil Procedure Code means दिवाणीप्रक्रियासंहिता, १९०८ मधील कलम २ (६) अन्वये परदेशी न्यायनिर्णय म्हणजे काय ?

a) a judgment of a foreign Court.

परदेशी न्यायालयाचा न्यायनिर्णय

b) a judgment which can be executed in Foreign country only असे न्यायनिर्णय ज्याची अंमलबजावणी केवळ परदेशात करता येऊ शकते.

c) a judgment which is in respect of foreign policies of two countries असा न्यायनिर्णय जो दोन देशांमधील परदेशी धोरणाच्या बाबतीतला आहे

d) a judgment on some foreign issue

परदेशी वादप्रश्नाशी सम्बन्धित असा न्यायनिर्णय

5. Issues mean; वादप्रश्न म्हणजे:

a) contentions arising out of plaint only

केवळ वादपत्रातून उद्भवणारे वादमुद्दे

b) contentions arising out of written statement only

केवळ प्रतिवादी पत्रातून उद्भवणारे वादमुद्दे

c) rival contentions of the parties based on their pleadings

पक्षकारांच्याप्लीडींग्स मधून उद्भवणारे परस्परविरोधीवादमुद्दे

d) presumptions of fact and law or fact or law.

तथ्ये आणि कायदे किंवा तथ्ये किंवा कायद्याचे ग्रहितके

6. A suit for a declaration with respect to religious honours and privileges simpliciter

धार्मिक मानसन्मानतसेच केवळ विशेष अधिकारांची घोषणा प्राप्त करण्याच्या हेतूने दाखल केलेला दावा

a) will lie in a Civil Court

दिवाणी न्यायालयात उभाराहिल

b) will not lie in a Civil Court

दिवाणी न्यायालयात उभाराहणार नाही

c) will lie in the Supreme Court of India

भारतीय सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केला जाऊ शकेल

d) will lie in a District Court

जिल्हा न्यायालयात दाखल केला जाऊ शकेल

7. When the Defendant or his agent refuses to accept the summon,

एखादा प्रतिवादी किंवा त्याचा एजेंट जर समन्स स्वीकार करण्यास नकार देत असेल तर.....

a) the Court must then declare that the summons has been duly served on the Defendant.

न्यायालयाने असे घोषित करावे लागते की समन्स योग्यरित्या प्रतिवादीला पोहोचते झाले आहेत.

b) the Court may then declare that the summons had been duly served on the Defendant.

न्यायालय असे घोषित करू शकते की समन्स योग्यरित्या प्रतिवादीला पोहोचते झाले आहेत.

c) the Court cannot declare that the summons had been duly served on the Defendant.

न्यायालय असे घोषित नाही करू शकत की समन्स योग्यरित्या प्रतिवादीला पोहोचते झाले आहेत.

d) the Court must then declare that the summons had not been duly served on the Defendant.

न्यायालयाने असे घोषित करावे लागते की समन्स योग्यरित्या प्रतिवादीला पोहोचते झालेले नाहीत.

8. Principle of Res-judicata applies to

रेजुदीकाटाहा सिद्धांत कुठे लागू होतो?

a) to suits only केवळ दाव्यांमध्ये

b) to execution proceedings अंमलबजावणी कार्यवाहीत

c) to arbitration proceedings आर्बीट्रेशन कार्यवाहीत

d) to suits as well as execution proceedings.

दाव्यांमध्ये आणि अंमलबजावणी कार्यवाहीत

9. Under the Code of Civil Procedure, 1908, inherent powers of which courts are saved?

दिवाणी प्रक्रियासंहिता, १९०८ अंतर्गत कोणत्या न्यायालयांच्या अन्तर्भूत शक्ति सुरक्षित ठेवल्या गेलेल्या आहेत?

a) Supreme Court सर्वोच्च न्यायालय

b) High Courts उच्च न्यायालये

c) District Courts जिल्हान्यायालये

d) All civil courts सर्व दिवाणी न्यायालये

10. When shall a Court reject an application for Review?

पुनर्विलोकना करिता केलेले अर्ज न्यायालयाद्वारे केव्हा नामंजूर केले जाते?

a) when it appears that there is not sufficient cause for review

जेव्हा न्यायालयास असे लक्षात येते की पुनर्विलोकना करिता पुरेसे कारण नव्हते

- b) when it appears to have been made as an afterthought
जेव्हा न्यायालयास असेलक्षात येते की सदर अर्ज अर्जदाराने त्यासनंतर सुचलेले असल्यामुळे त्याने केलेले आहे
- c) when it appears that there is not sufficient ground for a review
जेव्हा न्यायालयास असेलक्षात येते की पुनर्विलोकनाकरिता पुरेसा आधार नव्हता
- d) when it appears that there is not good cause for a review
जेव्हा न्यायालयास असेलक्षात येते की पुनर्विलोकनाकरिता चांगले कारण नव्हते

11. Under the Code of Civil Procedure, 1908, a place of trial shall be deemed to be

दिवाणी प्रक्रियासंहिता, १९०८ अंतर्गत संपरिक्षणाचे ठिकाण हे खालीलपैकी काय असते?

- a) an open court एक खुलं न्यायालय
- b) a part of execution अंमलबजावणीचा भाग
- c) a tribunal एक लवाद
- d) a procedure एक प्रक्रिया

12. An Appeal is considered as अपील ह्या प्रक्रियेस काय समजले जाते?

- a) a continuation of original proceedings मूळ प्रक्रियेचाच पुढील भाग
- b) a separate proceeding एक वेगळी प्रक्रिया
- c) a collateral proceeding एक समान्तर प्रक्रिया
- d) an execution proceeding अंमलबजावणीचा भाग

13. An involvement of which kind of question of law is necessary for preferring a Second Appeal?

द्वितीय अपील दाखल करण्याकरता प्रकरणामध्ये खालीलपैकी कशा प्रकारचा कायद्याचा प्रश्न असणे गरजेचे आहे?

- a) direct and substantial थेट आणि लक्षणीय
- b) direct or substantial थेट किंवा लक्षणीय
- c) substantial लक्षणीय
- d) specific विनिर्दिष्ट

14. What is the duration of validity of a Caveat?

सावधानपत्राचीवैधताकितीअसते?

- a) 30 days ३०दिवस
- b) 60 days ६०दिवस
- c) 90 days ९०दिवस
- d) 120 days १२०दिवस

15. Who is empowered to declare what shall be the language of Courts subordinate to a High court?

उच्चन्यायालयापेक्षानिम्नअशाकोणत्याहीन्यायालयाचीभाषाकोणतीअसेलहेघोषितकरण्याचे अधिकारकोणासआहेत?

- a) Central Government केंद्रसरकार
- b) State Government राज्यसरकार
- c) Attorney General of India भारताचेमहाअधिवक्ता
- d) Advocate General of the State राज्याचेमहाअधिवक्ता

16. Which one of the following statements is correct?

खालीलपैकीकोणतेविधानअचूकआहे?

- a) Second Appeals shall not lie against appellate decrees passed ex parte प्रतिवादीच्यागैरहजेरीतपारितकेलेल्याअपीलियहुकूमनाम्याविरुद्धद्वितीयअपीलदाखलहोऊशकत नाही
- b) A Second Appeal may lie from an appellate decree passed ex parte प्रतिवादीच्यागैरहजेरीतपारितकेलेल्याअपीलियहुकूमनाम्याविरुद्धद्वितीयअपीलदाखलहोऊशकते
- c) Second Appeals do not lie before the High Courts द्वितीयअपीलह्याउच्चन्यायालयात नाहीदाखलकेल्याजाऊशकतात
- d) Second Appeals may lie on grounds of questions of fact or of law तथ्येआणिकायद्याच्याअशादोन्हीप्रकारच्यामुद्द्यांबाबतद्वितीयअपीलदाखलकेली जाऊशकते

17. Against which one kind of adjudication in a civil proceeding of a High Court does an appeal not lie to the Supreme Court under the Code of Civil Procedure, 1908?

दिवाणीप्रक्रियासंहिता, १९०८ अंतर्गत खालील पैकी कोणत्या प्रकारच्या निर्णयाविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात अपील दाखल केला जाऊ शकत नाही?

- a) Interim Order अन्तरिम आदेश
- b) Final Order अंतिम आदेश
- c) Judgement हुकूम
- d) Decree हुकूमनामा

18. Which of the following provision is aimed at empowering High Courts to correct failure, excess or abuse of jurisdiction by subordinate courts?

खालील पैकी कोणती तरतूद अशा हेतूने आखल्यात आली आहे की उच्च न्यायालयांना निम्नस्तरीय न्यायालयांच्या अधिकार क्षेत्रासंदर्भातल्या अपयश, अतिरेक किंवा दुरुपयोग अशा प्रकरणामध्ये त्यांच्यावर कार्यवाही करण्याचे विशेष अधिकार प्रदान करतो?

- a) Appeal अपील
- b) Reference निर्देशन
- c) Review पुनर्विलोकन
- d) Revision पुनरीक्षण

19. How can the provision of reference be invoked by a Court ?
न्यायालयेकशापध्दतीने निर्देशनाची तरतूद आम्लात आणू शकतात?

- a) Only on an application made by any of the parties
केवळ पक्षकाराने केलेल्या अर्जाद्वारे
- b) Only on it's own motion केवळ स्वतःच्या अधिकारान्वये
- c) Either on an application made by any of the parties or on it's own motion
पक्षकाराने केलेल्या अर्जाद्वारे अथवा स्वतःच्या अधिकारान्वये
- d) Reference can be invoked by High court by calling for the records of the subordinate Court
उच्च न्यायालये निम्नस्तरीय न्यायालयाच्या रेकॉर्ड्स समागून निर्देशनाची तरतूद आम्लात आणू शकतात

20. Under Section 25 of Limitation Act, the Easement rights are acquired by continuous & uninterrupted user. मर्यादाकायद्याच्या कलम 25 अंतर्गत, सहजतेचे अधिकार सतत आणि अखंड वापर कर्त्याद्वारे प्राप्त केले जातात

- a. for 1 years 1 वर्षासाठी
- b. for 20 years 20 वर्षासाठी
- c. for 30 years 30 वर्षासाठी
- d. for 3 years 3 वर्षासाठी

DTQ

1. Mr. A, the owner of a plot of land has constructed a guest house in his compound at Bandra (West), Mumbai. The neighbour of Mr. A, Mr. B immediately complained to Municipal Authorities that his right to have the air and light is infringed due to construction of said guest house. Municipal Authorities ignored complaint made by Mr. B since Mrs. A is local Councilor of Bandra (West), Mumbai.

एकाभूखंडाचेमालकश्री. एयांनीत्यांच्यावांद्रे (पश्चिम),
मुंबईयेथेत्यांच्याकंपाऊंडमध्येगेस्टहाऊसबांधलेआहे. श्रीए,
श्रीबीयांच्याशेजाऱ्यांनीताबडतोबमहानगरपालिकाअधिकाऱ्यांकडेतक्रारकेली
की,
गेस्टहाऊसच्याबांधकामामुळेहवाआणिप्रकाशमिळण्याच्यात्यांच्याअधिकाराचे
उल्लंघनहोतआहे. श्रीमतीअयावांद्रे (पश्चिम),
मुंबईयेथीलस्थानिकनगरसेवकअसल्यानेश्रीबीयांनीकेलेल्यातक्रारीकडेपालिका
अधिकाऱ्यांनीदुर्लक्षकेले.

a) If you are appointed as an Advocate of Mr. B, which Court you will approach to get relief for Mr. B? Why?

अ) जरतुमचीश्रीबीचेअधिवक्ताम्हणूननियुक्तीझालीअसेल,
तरतुम्हीश्रीबीलादिलासामिळवण्यासाठीकोणत्यान्यायालयातजाल? का?

b) What reliefs you will seek against Mr. A and against Municipal Authorities?

ब) मिस्टरएआणिमहानगरपालिकाअधिकाऱ्यांविरुद्धतुम्हीकोणतेसवलतमागाल?

2. Give four essentials of a suit and discuss in short any two of them.

एकासूटच्याचारआवश्यकगोष्टीद्याआणित्यापैकीकोणत्याहीदोनचीथोडक्यातचर्चाकरा.

3. Quote difference between proper party and necessary party and its effect on the suit.

योग्यपक्ष आणि आवश्यकपक्षांच्यातील कोटफरक आणि त्याचा खटल्यावरील परिणाम.

4. What do you mean by mesne profit and how you quantify it?

मेसने प्रॉफिट म्हणजे काय आणि तुम्ही ते कसे मोजता?

5. Give difference between non-joinder and misjoinder of parties to the suit.

दाव्यासाठी पक्षकारांचे नॉन-जोइंडर आणि गैर-जोडीदार यांच्यातील फरक द्या.

6. What is an Affidavit? State its importance in functioning of the Court.

प्रतिज्ञापत्र म्हणजे काय? न्यायालयाच्या कामकाजात त्याचे महत्त्व सांगा.

7. While preparing Written Statement on behalf of Defendant, what precautions are required to be taken?

प्रतिवादीच्या वतीने लेखी निवेदन तयार करताना, कोणती खबरदारी घेणे आवश्यक आहे?

8. Briefly explain the provision for 'Enlargement of Time' under the Code of Civil Procedure, 1908.

दिवाणी प्रक्रियासंहिता, १९०८ अवधीवाढविणे (एन्लार्जमेंट ऑफ टाईम) ह्या तरतुदी विषयी लिहा.

9. Explain the provision relating to 'Caveat' under the Code of Civil Procedure, 1908.

दिवाणी प्रक्रियासंहिता, १९०८ अंतर्गत केव्हियेट बद्दल असलेल्या तरतुदी बाबत लिहा.

10. Limitation bars the remedy but does not destroy the right. Discuss and state the exceptions if any.

मर्यादा उपाय प्रतिबंधित करते परंतु अधिकार नष्ट करत नाही.

चर्चा करा आणि अपवाद असल्यास ते सांगा.

[Time: 2 Hours]

[Marks: 60]

N.B: 1. All questions are compulsory

2. Figures to the right indicate full marks

Q.1. ANSWER THE FOLLOWING IN TWO SENTENCES (Any 6)

(12)

- What is Garnishee Notice?
- What is Pecuniary Jurisdiction?
- Mention any 2 grounds for seeking a Review.
- Enumerate any two classes of persons who are entitled to exemption from personal appearance in court?
- Who shall be deemed to be the recognised agents to appear, act and apply on behalf of the Government in civil proceedings?
- What is subsistence allowance?
- What is condonation of delay?
- Define 'Plaintiff' as per the Limitation Act, 1963.
- What is caveat?
- What is substituted service?

Q.2. WRITE SHORT NOTES (Any 2)

(12)

- Admission
- Transfer of suits
- Appointment of Guardian in suits against minor defendants
- Effect of unsoundness of mind and minority on the period of limitation

Q.3. ANSWER THE FOLLOWING WITH REASONS (Any 2)

(12)

- Raju, a resident of Solapur entered into a contract with Sanjay for delivery of 500 Computers at Pune. Sanjay initiated a delivery from his Thane warehouse but then diverted the delivery to another client at Churchgate, Mumbai. Raju wants to file a suit against Sanjay. Advise him.
 - What is Jurisdiction?
 - Where should Raju file the suit? Why?
- 'X' is aggrieved by the decree passed by the City Civil Court, Mumbai in appeal. He wishes to prefer a second appeal.
 - To which Court shall they appeal lie? State with reference to the relevant legal provision.
 - In the above mentioned case what has to be specified in Memorandum of appeal?
- While travelling in a premium express train from Mumbai to Ahmedabad, owing to a defective door lock handle, Divya suffered an injury. She wishes to claim damages from the Indian Railways.
 - Who should be impleaded as the principal defendant in this suit? Why?
 - What procedure should be followed by her before institution of the suit?
- 'A' wants to file a suit in the Court. Monday is the last day of limitation but the court is closed due to a public holiday.
 - Does the Limitation Act, 1963 address such a situation? How?
 - Cite the relevant legal provision and specify the reason for the same.

Q.4. ANSWER THE FOLLOWING IN DETAIL (Any 2)

(12)

- Explain in detail: Production, impounding and return of documents.
- Explain the effect of death, marriage and insolvency of parties on a suit.
- Explain Arrest before Judgement and Attachment before Judgement.
- Explain Summary Procedure.

[गुण : ६०]

[वेळ : २ तास]

न.ब. १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात

प्र.१. खालील प्रश्नांची दोन वाक्यांमध्ये उत्तर द्या (कोणतेही ६)

अ. गार्निशी नोटीस म्हणजे काय?

ब. आर्थिक अधिकार क्षेत्र म्हणजे काय?

क. पुनरावलोकनासाठी कोणत्याही २ कारणांचा उल्लेख करा.

ड. न्यायालयात वैयक्तिक हजर राहण्यापासून सूट मिळण्यास पात्र असलेल्या कोणत्याही दोन वर्गातील व्यक्तींचा उल्लेख करा?

इ. दिवाणी कार्यवाहीमध्ये सरकारच्या वतीने हजर राहण्यासाठी, कारवाई करण्यासाठी आणि अर्ज करण्यासाठी कोणाला मान्यताप्राप्त अभिकर्ता मानले जाईल?

फ. निर्वाह भत्ता म्हणजे काय?

ग. विलंबाची क्षमा म्हणजे काय?

ह. मुदत अधिनिमानुसार 'वादी' ची व्याख्या लिहा.

ई. सावधानपत्र म्हणजे काय?

ज. पर्यायी बजावणी म्हणजे काय?

(१२)

प्र.२. टिपा लिहा (कोणतेही २)

अ. कबुली

ब. दावा हस्तांतरण

क. अल्पवयीन प्रतिवादीविरुद्धच्या दाव्यामध्ये पालकाची नियुक्ती

ड. वेडेपणा आणि अल्पवयी चा वेळ मुदतीवर परिणाम

(१२)

प्र.३. खालील प्रश्नांची कारणांसह उत्तर द्या (कोणतेही २)

अ. सोलापूर येथील हिवासी असलेल्या राजूने पुणे येथे ५०० संगणकांच्या निकाससाठी संजयसोबत करार केला. संजयने त्याच्या ठाणे

(१२)

कोठारमधून निकास करण्याकरिता माल बाहेर पाडला पण नंतर चर्चगेट, मुंबई येथील दुसऱ्या अशीलाकडे निकास वळवली. राजूला संजयविरुद्ध दावा दाखल करायचे आहे. त्याला सल्ला द्या.

i. अधिकार क्षेत्र म्हणजे काय?

ii. राजूने कुठे दावा दाखल करावा? का?

ब. नगर दिवाणी त सत्र न्यायालय, मुंबई यांनी अपीलाला दिलेल्या न्यायनिर्णयाने 'क्ष' उद्धिग्न असल्यास तो दुसरा अपील दाखल करण्यास इच्छुक आहे.

i. त्यांनी कोणत्या न्यायालयात अपील करवेय? संबंधित कायदेशीर तरतुदीच्या संदर्भात लिहा.

ii. वरील नमूद अपीलाना न्यायपणामध्ये काय नमूद करणे आवश्यक आहे?

क. मुंबई ते अहमदाबाद अधिमूय जलद गाडी मध्ये प्रवास करत असताना दरवाजाच्या कुलूप मध्ये बिघाड झाल्यामुळे दिव्याला दुखापत झाली. तिला भारतीय रेल्वेकडून नुकसान भरपाईची मागणी करायची आहे.

i. या दाव्यामध्ये मुख्य प्रतिवादी म्हणून कोणा विरुद्ध दावा दाखल केला जाऊ शकते?

ii. दावा दाखल करण्याच्या आधी तिला कोणती प्रक्रियाच पालन करावा लागेल?

ड. 'अ' ला न्यायालयात दावा दाखल करायचा आहे. सोमवारी मुदतीचा शेवटचा आहे पण सार्वजनिक सुट्टी मुले न्यायालय बंद असणार.

i. मुदत अधि नियम, १९६३ अशा परिस्थितीला संबोधित करतो? कसे?

ii. संबंधित कायदेशीर तरतूद उद्धृत करा आणि त्याचे कारण नोंदवू करा.

प्र.४. खालील प्रश्नांची तपशीलाने उत्तर द्या (कोणतेही २)

अ. तपशीलाने स्पष्ट करा: दस्तऐवज हजर करणे, दस्तऐवज जप्ती आणि दस्तऐवज परत करणे

(१२)

ब. दाव्यावर मृत्यू, निर्वाह आणि पक्षकारांच्या दिवाळखोरीचा परिणाम स्पष्ट करा.

क. निकालापूर्वी अटक आणि न्यायापूर्वी संलग्नक स्पष्ट करा.

ड. संक्षिप्त प्रक्रिया स्पष्ट करा

[Time:2 Hours]

[Marks: 60]

N.B: 1. All questions are compulsory

2. Figures to the right indicate full marks

Q.1. ANSWER THE FOLLOWING IN TWO SENTENCES (Any 6)

(12)

- What is Foreign judgement?
- Define Government Pleader.
- Apart from Courts and Magistrates, who may administer oath on affidavits under the Code of Civil Procedure, 1908?
- What is the legal requirement regarding 'Notice' in suits against government.
- Enumerate any two classes of persons who are entitled to exemption from personal appearance in court?
- What is meant by period of limitation?
- What is the effect of part- payment on limitation?
- What are the various types of cost?
- What is a caveat?
- Mention any two duties of Court Receiver.

Q. 2. WRITE SHORT NOTES (Any 2)

(12)

- Effect of acknowledgement in writing on the period of limitation
- Acquisition of easement by prescription
- Interlocutory orders
- Attendance of witnesses

Q.3. ANSWER THE FOLLOWING WITH REASONS(Any 2)

(12)

- Chhaya filed a suit for partition against her brothers and during the pendency of the suit she got married.
 - Can Chhaya still proceed with the suit? Why?
 - What would be the effect if Chhaya dies and her husband joins as Plaintiff on behalf of their minor son?
- Raghu, an agricultural tenant has been tilling the agricultural land of Rajaram Joshi since 1940 and acquired the ownership on tillers day. After the death of Rajaram Joshi, his son Mehul Joshi has filed a suit for declaration of title and possession in which he has prayed for local inspection of disputed land.
 - When commissions can be issued?
 - What is local inspection and what is its relevance?
- Aakash, a sole minor plaintiff attains majority while the suit is still pending against the defendant.
 - What legal recourses are available to him in regard to the pending suit?
 - What legal recourse is available to Aakash if he believes that the suit was improper or unreasonable?
- 'A' wants to file a suit in the Court. Monday is the last day of limitation but the court is closed due to a public holiday.
 - Does the Limitation Act, 1963 address such a situation? How?
 - Cite the relevant legal provision and specify the reason for the same.

Q.4. ANSWER THE FOLLOWING IN DETAIL (Any 2)

(12)

- Write a detailed note on 'Jurisdiction and its types'.
- Explain in detail: Written statement, Counter claim and Set- off.
- Discuss the powers of appellate courts under the Code of Civil Procedure, 1908
- Explain Reference, Review and Revision

[वेळ : २ तास]

न.व: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

२.उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात

प्र.१: खालील प्रश्नांची दोन वाक्यांमध्ये उत्तर द्या (कोणतेही ६)

अ. परदेशी न्यायनिर्णय म्हणजे काय?

(१२)

ब. सरकारी वकील ची व्याख्या करा.

क. न्यायालये आणि दंडाधिकार्यांशिवाय, दिवाणी प्रक्रिया संहिता, १९०८ अंतर्गत प्रतिज्ञापत्रांवर कोण शपथ घेऊ शकते?

ड. सरकारविरुद्धच्या दाव्यामध्ये 'नोटीस' बाबत कायदेशीर आवश्यकता काय आहे?

इ. न्यायालयात वैयक्तिक हजर राहण्यापासून सूट मिळण्यास पात्र असलेल्या कोणत्याही दोन वर्गातील व्यक्तींची वर्णन करा?

फ. मुदत कालावधी म्हणजे काय?

ग. मुदतीवर अंशत प्रदानाचा काय परिणाम होतो?

ह. विविध प्रकारचे भरपाई खर्च काय आहेत?

ई. सावधान पत्र म्हणजे काय?

ज. न्यायालयीन प्रापकांच्या कोणत्याही दोन कर्तव्यांचा उल्लेख करा.

प्र.२ . टिपा लिहा (कोणतेही २)

अ. मुदतीच्या कालावधीवर अभिस्वीकृतीचा प्रभाव

(१२)

ब. चिरभोगाद्वारे सुविधाधिकार संपादन करणे

क. वादकालीन आदेश

ड. साक्षीदारांची उपस्थिती

प्र.३. खालील प्रश्नांची कारणांसह उत्तर द्या (कोणतेही २)

(१२)

अ. छायाने तिच्या भावांविरुद्ध वाटणीसाठी दावा दाखल केला आणि दावा प्रलंबित असताना तिने लग्न केले.

i. छायाने अजूनही दावा चालवू शकते का? का?

ii. जर छायाने मरण पावली आणि तिचा नवरा त्यांच्या अल्पवयीन मुलाच्या वतीने वादी म्हणून सामील झाला तर काय परिणाम होईल?

ब. रघू हा एक कृषी भाडेकरू असून १९४० पासून राजाराम जोशी यांच्या शेतजमिनीवर लागवड करतो आणि त्याला कृषक दिवशी मालकी हक्क मिळाली. राजाराम जोशी यांच्या निधनानंतर, त्यांचा मुलगा मेहुल जोशी याने मालकीहक्क जाहीर करण्यासाठी आणि ताबा घेण्यासाठी दावा दाखल केला असून त्यात त्यांनी वादग्रस्त जमिनीची स्थानिक तपासणी करण्याची विनंती केली आहे.

i. आयोगपत्रे कधी दिले जाऊ शकते?

ii. स्थानिक तपासणी म्हणजे काय आणि त्याची प्रासंगिकता काय आहे?

क. प्रतिवादी विरुद्ध दावा प्रलंबित असताना आकाश, जो अल्पवयीन वादी सज्जान झाला.

i. प्रलंबित दाव्याच्या संदर्भात त्याच्याकडे कोणते कायदेशीर मार्ग उपलब्ध आहेत?

ii. हा दावा अयोग्य किंवा अवाजवी होता असे जर त्याला वाटत असेल तर 'आकाश' ला कोणता कायदेशीर मार्ग उपलब्ध आहे?

ड. 'अ' ला न्यायालयात दावा दाखल करायचा आहे. सोमवारी मुदतीचा शेवटचा दिवस आहे पण सार्वजनिक सुट्टी मुळे न्यायालय बंद असणार.

i. मुदत अधिनियम, १९६३ अशा परिस्थितीला संबोधित करतो का? कसे?

ii. संबंधित कायदेशीर तरतूद उद्धृत करा आणि त्याचे कारण निर्दिष्ट करा.

प्र.४. खालील प्रश्नांची तपशीलाने उत्तर द्या (कोणतेही २)

(१२)

अ. 'अधिकारक्षेत्र आणि त्याचे प्रकार' यावर तपशीलाने नोंद लिहा.

ब. तपशीलाने स्पष्टीकरण द्या: प्रतिवाद पत्र, प्रति हक्कमागणी आणि वजावट.

क. दिवाणी प्रक्रिया संहिता, १९०८ अंतर्गत अपीलीय न्यायालयांच्या अधिकारांची चर्चा करा

ड. संदर्भ, पुनरावलोकन आणि पुनरावृत्ती स्पष्ट करा

5/12/2023

4L00115 - LLB Gen (60:40) V

Paper / Subject Code: 075711 / Civil Procedure Code & Limitation Act

Time: 2 Hours

Total Marks: 60

Q.1 Answer in one or two sentences: (Any 6)

12

1. What is meant by cause of action?
2. Mention any two duties of Court Receivers.
3. What is the purpose behind enactment of the Limitation Act, 1963?
4. What is meant by mesne profits?
5. What is meant by compensatory costs?
6. What is meant by 'Court which passed a decree'?
7. What is meant by interpleader suit?
8. What is meant by 'Stay of Suit'?
9. Define 'Prescribed Period'.
10. What is meant by a necessary party?

Q.2 Write Short Notes: (Any 2)

12

1. Exclusion of time of proceeding bona fide in court without jurisdiction
2. Attachment before Judgment
3. Temporary Injunctions
4. Commissions

Q.3 Solve the following situation-based problems (Any 2)

12

1. Aakash is aggrieved by the decree of a court. He desires that the same court reexamines the judgement.
 - a. What is the re-examination of a judgement by the same court known as? Cite the applicable legal provisions
 - b. Explain the legal requirements that need to apply in a matter for seeking such a re-examination.
2. Sujal, a minor wish to sue Dinesh, an adult pertaining to a dispute relating to a certain immovable property.
 - a. Who shall institute the suit on behalf of Sujal? Explain the relevant legal provision.
 - b. Sujal attains majority during the pendency of the suit. Advise Sujal in light of the relevant legal provisions.

40077

Page 1 of 4

4A200F3A17E7C68AB1CD4CE978A0DB7C

3. Avinash and Yash are independent businessmen having their offices in India as well as Portugal. With regard to a dispute relating to a business transaction between them, Avinash claims to have a judgment in his favor, pronounced by a court in Portugal.
 - a. In India, what will such court and judgment be referred to as? Cite the relevant legal provisions.
 - b. Mention any 3 grounds on which Yash can attack the judgment of the Portuguese court in India. Cite the relevant legal provision.

4. Jagdish claims title to an easement over a certain 'right of way' over the land of his neighbour, Rajesh.
 - a. What must Jagdish prove in the court of law to succeed in such a suit in regard to the 'right of way'? Cite the relevant legal provision
 - b. To what extent does the legal position change where such 'right of way' is over land belonging to the Government?

Q4. Write Essay Type Answers (Any 2)

24

1. Explain in detail the concept of decree, kinds of decrees as well as contents of a decree. Differentiate between decrees and orders.
2. Explain fully the key provisions relating to First Appeals under the Code of Civil Procedure, 1908.
3. Discuss the key provisions regarding 'Legal Disability' under the Limitation Act, 1963.
4. Examine the provisions regarding 'Suits by Indigent Persons'.

a भारतात, असे न्यायालय आणि निकाल काय म्हणून संबोधले जातात? संबंधित कायदेशीर तरतुदींचा उल्लेख करा.

b यश भारतातील पोर्तुगीज न्यायालयाच्या निकालावर शंका उपस्थित करू शकेल अशा कोणत्याही 3 कारणांचा उल्लेख करा. संबंधित कायदेशीर तरतुदींचा संदर्भ द्या.

4. जगदीशने त्याच्या शेजारील राजेश ह्याच्या जमिनीवरील असलेल्या त्याच्या विशिष्ट वहिवाटीच्या हक्काबद्दल कायदेशीर मान्यता मिळवण्यासाठी दावा दाखल केला.

a जगदीशने 'वहिवाटीच्या हक्क' ह्या संदर्भात अशा खटल्यात यशस्वी होण्यासाठी न्यायालयात काय सिद्ध केले पाहिजे? संबंधित कायदेशीर तरतुदींचा संदर्भ द्या.

b सरकारच्या मालकीच्या जमिनीवर असा 'वहिवाटीचा हक्क' सिद्ध करायचा असल्यास कायदेशीर स्थिती किती प्रमाणात बदलते?

प्र.4. निबंध प्रकार उत्तरे लिहा (कोणतेही 2)

24

1. हुकूमनाम्याची संकल्पना, त्यांचे प्रकार तसेच हुकूमनाम्याची सामग्री हे सर्व तपशीलवार स्पष्ट करा तसेच हुकूमनामा आणि आदेश ह्यातील फरक स्पष्ट करा.
2. दिवाणी प्रक्रिया संहिता, १९०८ अंतर्गत प्रथम अपील संबंधित मुख्य तरतुदी स्पष्ट करा
3. मर्यादा कायदा, १९६३ अंतर्गत 'कायदेशीर कमजोरी' (लीगल डिसेबिलिटी) संबंधित तरतुदींची चर्चा करा.
4. कंगाल व्यक्ती द्वारे दावे (सुटस बाय इंडिजेंट पर्सन) बाबतच्या तरतुदी तपासा.

प्र.१ एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या: (कोणतेही ६)

1. कृतीचे कारण (कॉज ऑफ एक्शन) म्हणजे काय?
2. कोर्ट रिसीव्हर्सच्या कोणत्याही दोन कर्तव्यांचा उल्लेख करा.
3. मर्यादा कायदा, १९६३ लागू करण्यामागचा उद्देश काय आहे.?
4. मिन प्रॉफिट्स म्हणजे काय?
5. भरपाई खर्च (कॉम्पेन्सेटरी कॉस्ट्स) म्हणजे काय?
6. 'ज्या न्यायालयाने हुकूमनामा दिला' याचा अर्थ काय?
7. इंटरप्लीडर सूट म्हणजे काय?
8. 'स्टे ऑफ सूट' म्हणजे काय?
9. निर्धारित कालावधी (विहित कालावधी) परिभाषित करा.
10. आवश्यक पक्षकार म्हणजे काय?

प्र. २ टिपा लिहा (कोणतेही २)

1. अधिकार क्षेत्राशिवाय न्यायालयामध्ये प्रामाणिकपणे कार्यवाही करण्याची वेळ वगळणे
2. न्यायापूर्वी संलग्नक (अटॅचमेंट बिफोर जजमेंट)
3. तात्पुरते मनाई हुकूम
4. आयोगे

प्र. ३ . खालील परिस्थिती-आधारित समस्या सोडवा (कोणतेही २)

1. आकाश न्यायालयाच्या आदेशाने व्यथित झाला आहे. त्याच न्यायालयाने निकालाची पुनर्तपासणी करावी अशी त्याची इच्छा आहे.
a त्याच न्यायालयाने दिलेल्या निकालाची पुनर्तपासणी काय म्हणून ओळखली जाते? लागू असलेल्या कायदेशीर तरतुदींचा उल्लेख करा
b अशा प्रकारची पुनर्तपासणी करण्याच्या बाबतीत ज्या कायदेशीर आवश्यकता लागू कराव्या लागतील ते स्पष्ट करा.
2. सुजल नावाच्या एका अल्पवयीन व्यक्तीला विशिष्ट स्थावर मालमत्तेशी संबंधित वादाशी संबंधित दिनेश नावाच्या प्रौढ व्यक्तित्वर खटला भरण्याची इच्छा आहे.
a सुजलच्या वतीने खटला कोण चालवणारा संबंधित कायदेशीर तरतूद स्पष्ट करा.
b खटला प्रलंबित असताना सुजल संज्ञान होतो. सुजलला संबंधित कायदेशीर तरतुदींच्या प्रकाशात सल्ला द्या.
3. अविनाश आणि यश हे स्वतंत्र व्यावसायिक आहेत. त्यांची कार्यालये भारतात तसेच पोर्तुगालमध्ये आहेत. त्यांच्यातील व्यावसायिक व्यवहारासंबंधीच्या वादाच्या संदर्भात, अविनाशने पोर्तुगालमधील न्यायालयाने आपल्या बाजूने निकाल दिल्याचा दावा केला आहे.